

Anders Kjærulff
Direktør i Kultur og Sundhed
Holstebro Kommune

Dansk Sygeplejeråds høringsvar vedrørende besparelser på Sundheds- og Ældreområdet

Dansk Sygeplejeråd Kreds Midtjylland har med stor interesse læst det materiale, som Holstebro Kommune har sendt i høring såvel som budgetforliget, detailbudget og budgetanalyse. Nedenfor er der redegjort for de bekymringer, som vi vurderer budgetmaterialet giver anledning til.

Store bekymringer for massive besparelser også i 2017-2019

De besparelser, der er peget på i det fremsendte spareforslag, adresserer udelukkende 20 mio. kr. af sparekravet på 23,5 mio. kr. i 2016. Det fremgår imidlertid af detailbudgettet, at der også budgetteres med budgetreduktioner på sundheds- og ældreområdet i overslagsårene. Hvis budgetreduktionerne fordeles ift. områdets budgetmæssige andel kan man se frem til yderligere besparelser på ca. 10 mio. kr. i 2016 stigende til ca. 20 mio. kr. i 2019. Oveni det beløb skal der lægges et underskud i regnskab 2015 – som ikke er finansieret endnu – *plus* manglende årlige besparelser på 3 mio. kr. i 2016. Der er altså et allerede kendt udestående i 2019 på ca. 28 mio. kr.

Endvidere ser Dansk Sygeplejeråd en række udfordringer i økonomistyringen, som skaber usikkerheder vedrørende kommende års driftsresultater. De årsager, der fremhæves som forklaringer på merforbruget på 16,8 mio. kr. i 2016, er i høj grad historiske og altså årsager, som er kendte i kommunen – herunder særligt den negative udvikling i indtægter fra andre kommuners borgere, der har en plejebolig i Holstebro Kommune.

Med andre ord er direktionen og byrådet kun nået knap halvvejs i konkretiseringen af de store besparelser, der allerede er planlagt i budget 2016. Det bekymrer Dansk Sygeplejeråd dybt, at der endnu ikke er taget hul på arbejdet med de kommende års besparelser. Denne manglende rettidige omhu og udfordrede økonomistyring vil efter al sandsynlighed komme til at medføre en forhastet proces med uovervejede og dårligt forberedte service- og personalereduktioner. Det er hverken rimeligt for borgerne eller personalet!

Hvor meget kan Holstebro Kommune skære i borgernær service og personale?

Det fremgår af høringsmaterialet at Holstebro Kommune står overfor en demografisk udfordring. Denne udfordring anerkender Dansk Sygeplejeråd, men vi står samtidig undrende overfor den manglende demografiregulering af budgettet til sundheds- og ældreområdet, som i dag er praksis i Holstebro Kommune.

Med den eksisterende budgetmodel og de planlagte budgetreduktioner peger kommunen selv på, at udgifterne pr. borger på politikområdet "Ældreomsorg" vil blive reduceret knap 25 pct. over de næste 10 år. En så voldsom reduktion vil uden tvivl betyde store personalereduktioner og et presset arbejdsmiljø og som følge heraf også store reduktioner i den borgernære service. Man kan ikke effektivisere sig ud af så massive budgetudfordringer – det kræver en fornuftig demografiregulering!

Hvordan vil Holstebro Kommune løse de fremtidige udfordringer?

Holstebro Kommune peger selv på at kommunen står overfor store udfordringer på sundheds- og ældreområdet. De vigtigste årsager til det store merforbrug i 2016 er således ifølge kommunen særligt en øget tilgang af sundhedsfagligt komplekse borgere, hurtigere udskrivning fra sygehusene samt en øget tilgang af socialfagligt komplekse borgere ofte med både somatiske og psykiatriske diagnoser og ofte også med misbrugsproblemer. Set i lyset af store besparelser i Region Midtjylland, lukning af Holstebro Sygehus og omlægninger i psykiatrien er der ikke megen tvivl om, at denne udvikling fortsætter i de kommende år og dermed også udfordringerne for Holstebro Kommune.

Kommunens sygeplejersker vil komme til at spille en nøglerolle i løsningen af de kommende udfordringer. Sygeplejerskerne kan ændre det kommunale sundhedsvæsen og skabe gode og effektive overgange imellem region og kommune. Sygeplejerskerne kan tænke nyt og anderledes og skabe innovative løsninger.

Det virker på den baggrund – og pba. kommunens anerkendelse af de fremtidige udfordringer – hovedløst af reducerer antallet af fuldtidsstillinger i hjemmesygeplejen med mere end 7 pct. Det ville i stedet være oplagt at opruste på området. Der eksisterer allerede i dag en række specialistuddannelser til sygeplejersker, som vil kunne hjælpe Holstebro Kommune. Dansk Sygeplejeråd arbejder endvidere på at udvikle en ny uddannelse, der skal give sygeplejersker udvidede kliniske kompetencer og handleområder – fx udvidet ordinationsret.

Bemærkninger til de konkrete spareforslag

1. Besparelsesforslag, Plejeboliger

Budgettet reduceres til både plejeboliger, MTO-aflastnings- og vurderingspladserne og akutpladser. Plejeboliger og akutpladser er tilbud til de mest plejekrævende og komplekse borgere. Der er brug for høje faglige kompetencer og en fornuftig normering for at sikre en effektiv og faglig forsvarlig opgaveløsning. De foreslåede budgetreduktioner betyder færre hænder og reelt færre kompetencer og følgelig også større risiko for fejl, utilsigtede hændelser såvel som dårligere pleje og arbejdsmiljø. Det gælder særligt i en situation, hvor der reduceres med godt 20 fuldtidsstillinger, men bibeholdes det samme antal pladser og beboere.

2. Besparelsesforslag, Sygeplejen

Hjemmesygeplejen har i dag en samlet normering på 85,5 fuldtidsstillinger. I spareforslaget skæres normeringen med 6,33 fuldtidsstilling svarende til 7,4 pct. Kommunens hjemmesygeplejersker er i forvejen pressede af mange og komplicerede opgaver. De oplever dagligt, at den faglige kvalitet er under pres – fx bliver medicin ofte ikke givet til tiden, akutte borgere der må vente, manglende informering af borgere og pårørende, ingen tid til involvering af borgeren i egen behandling og pleje.

Kommunen vil samle 15-18 % af hjemmesygeplejerskernes opgaver i klinik. Det vurderer Dansk Sygeplejeråd er en urealistisk målsætning. Intensionen med sygeplejeklinikker er god, da det kan betyde mindre vejtid. Vi ved imidlertid fra andre kommuner, at der er en række ulemper ved at samle opgaver i klinikker, der betyder, at effektiviseringspotentiallet ikke er særligt stort. For det første er ca. 25 pct. af opgaverne i hjemmesygeplejen akutte opgaver. Derudover er en stor del af opgaverne opfølgning på akutte indlæggelser og koordinering i forhold til videre pleje og behandling. Endvidere er mange af de borgere, som har besøg af hjemmesygeplejersken, akut syge og ikke i stand til at transportere sig hen til klinikken.

Holstebro Kommune lægger endvidere op til en centralisering af specialiserede funktioner og medarbejdere i en række teams. Det kan så vidt være en god ide, men ikke på den måde, vi ser det i dag i Holstebro Kommune, hvor centraliseringen vil føre personalereduktioner med sig. Med de udfordringer kommunen står overfor er der tvært imod brug for flere specialiserede sygeplejersker.

3. Besparelsesforslag, Hjemmeplejen

Forslaget lægger op til at der skal reduceres med 13 fuldtidsstillinger i hjemmeplejen. Med en hastigt voksende ældrebefolkning i Holstebro Kommune vil en så massiv budgetreduktion også betyde reduktioner i serviceniveauet såvel som et presset arbejdsmiljø. Det gælder særligt, når besparelsen i overvejende grad skal findes dels gennem revisitering af borgerne til et lavere serviceniveau og dels ved reduktion af timepriser, så den samlede afregning med leverandørerne og deres budgetter bliver lavere. Dansk Sygeplejeråd må igen undre sig over, hvordan Holstebro Kommune kan forvente at håndtere de udfordringer, som kommunen står overfor med flere og mere komplekse borgere med en så voldsom nedskæring i pleje- og omsorgspersonalet.

Med venlig hilsen

Bente Alkærsig Rasmussen, Kreds næstformand i Dansk Sygeplejeråd